

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 075491 18 Gž 2
Brčko, 12.02.2019. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Tešić Dragane kao predsjednika vijeća, Gligorević Ruže i Klaić Ilje kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice D.N.1 iz O., koju zastupa punomoćnik M.O., advokat iz B., protiv tuženih: D.M.1, D.M.2, D.N.2 i D.F.1, svi iz B.2 i svi zastupani po punomoćniku O.D., advokatu iz B., radi utvrđenja i diobe bračne tekovine, v.sp. 32.000,00 KM, odlučujući o žalbama tužiteljice i tuženih izjavljenim protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 075 491 18 P 2 od 03.10.2018. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 12.02.2019. godine donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tužiteljice D.N.1 se odbija, a žalba tuženih: D.M.1, D.M.2, D.N.2 i D.F.1 djelimično se uvažava i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 075 491 18 P 2 od 03.10.2018. godine PREINAČAVA u stavu drugom izreke, tako što se tužbeni zahtjev tužiteljice u dijelu koji se odnosi na kombi marke „Mercedes“, registarskih oznaka broj ... ODBIJA, a u preostalom dijelu žalba tuženih se odbija i prvostepena presuda u stavu prvom i petom izreke POTVRĐUJE.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 075 491 18 P 2 od 03.10.2018. godine odlučeno je kako slijedi:

1. „UTVRĐUJE SE da su tužiteljica i prvotuženi tokom trajanja bračne zajednice stekli kao bračnu tekovinu stambeno - poslovnu zgradu izgrađenu na parceli označenoj kao k.p.br.: ... Okućnica u dijelu dvorište stambeno poslovne zgrade u površini od 56 m², u dijelu stambeno poslovna zgrada u površini od 321 m² i k.p.br.: ... Okućnica u dijelu njiva 2. klase u površini od 195 m², sve upisane u zk.ul.br.: ... k.o. B.2 - privremeni registar,

a što su tuženi dužni priznati i dozvoliti da se tužiteljica upiše kao suvlasnik na navedenoj nekretnini u zemljišnim knjigama u dijelu od 1/2, te je dužan priznati i dozvoliti fizičku diobu navedene nekretnine, a u nemogućnosti fizičke diobe i civilnu diobu, sve u roku od 30 dana po prijemu presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

2. UTVRĐUJE SE da su tužiteljica i prvotuženi tokom trajanja bračne zajednice stekli kao bračnu tekovinu pokretnu stvar kombi marke Mercedes, registarskih oznaka broj: ..., te se utvrđuje da je tužiteljica suvlasnik navedene pokretne stvari u dijelu od 1/2, a što su tuženi dužni priznati i dozvoliti fizičku diobu navedene stvari, a u nemogućnosti fizičke diobe i civilnu diobu, sve u roku od 30 dana po prijemu presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

3. ODBIJA SE tužiteljica sa zahtjevom za utvrđenje bračne imovine i udjela u istoj, na nepokretnoj imovini iz st. 1 izreke presude i pokretnoj imovini iz st. 2. izreke presude, u odnosu na preostale tužene, kao neosnovanim.

4. ODBIJA SE TUŽBENI ZAHTJEV KOJI GLASI:

„UTVRĐUJE SE da su tužiteljica i prvotuženi tokom trajanja bračne zajednice stekli kao bračnu tekovinu parcelu označenu kao k.p.br.: ... kućište, u dijelu dvorište u površini od 487 m², u dijelu stambena zgrada u površini od 85 m², u dijelu pomoćna zgrada u površini od 61 m², u dijelu pomoćna zgrada površine od 58 m² i u dijelu pomoćna zgrada u površini od 20 m², sve upisane u zk. ul. br.: ... k.o. B.2 - privremeni registar, a što su tuženi dužni priznati i dozvoliti da se tužiteljica upiše kao suvlasnik na navedenoj nekretnini u zemljišnim knjigama u dijelu od 1/2, te su dužni priznati i dozvoliti fizičku diobu navedene nekretnine, a u nemogućnosti fizičke diobe i civilnu diobu, sve u roku od 30 dana po prijemu presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“,

U CIJELOSTI, KAO NEOSNOVAN.

5. Svaka stranka snosi svoje troškove postupka.“

Protiv navedene presude žalbe su blagovremeno izjavili tužiteljica i tuženi.

Tužiteljica pobija prvostepenu presudu u stavu petom izreke, koji se odnosi na odluku prvostepenog suda o troškovima postupka, s prijedlogom da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine žalbu uvaži, prvostepenu presudu u pobijanom dijelu (stav peti izreke) preinači, na način da usvoji tužbeni zahtjev tužiteljice za naknadu troškova postupka, te da „obaveže prvotuženog da tužiteljici naknadi troškove parničnog postupka“.

Tuženi su izjavili žalbu zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine žalbu tuženih uvaži i prvostepenu presudu preinači, tako da tužbeni zahtjev tužiteljice u cjelosti odbije kao neosnovan ili da prvostepenu presudu ukine i predmet vrati Osnovnom sudu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine na ponovno suđenje.

Nakon što je prvostepenu presudu ispitao u smislu člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 8/09, 52/10 i 27/14-u daljem tekstu Zakon o parničnom postupku) ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Tužiteljica je svoj zahtjev (konačno uređena tužba podneskom od 03.03.2016. godine), koji glasi kao u izreci prvostepene presude zasnovala na tome da je navedenu imovinu stekla u toku bračne zajednice sa prvotuženim D.M.1 zajedničkim radom i sredstvima, pa traži da se utvrdi njen udio od 1/2 dijela na toj imovini, te upis tužiteljice kao suvlasnika sa tim dijelom u zemljišnoj knjizi, te fizičku diobu, a u nemogućnosti fizičke diobe traži da se izvrši civilna dioba nekretnina, kao i kombija marke „Mercedes“ i da joj tuženi naknade troškove postupka.

Tuženi su osporili tužbeni zahtjev tužiteljice navodima da je stambeno poslovni objekat (izgrađen na k.č. broj ...) stečen sredstvima uloženim od strane prvotuženog D.M.1 njegovog brata D.M.2 (drugotuženog) i njihovog oca (umrlag D.M.3), dok je stambeni objekat koji je izgrađen na susjednoj parceli broj 377/8 svojina drugotuženog koju je stekao prije zaključenja braka tužiteljice i prvotuženog, te da imovina koja je predmet ovog spora nije „bračna imovina“, već „posebna imovina prvotuženog D.M.1, odnosno drugotuženog D.M.2“ stečena iz sredstava „posebne imovine prvotuženog i drugotuženog“, pa su predložili da sud odbije tužbeni zahtjev tužiteljice u cijelosti kao neosnovan i da obaveže tužiteljicu da tuženima naknadi troškove postupka.

O tužbenom zahtjevu tužiteljice prvostepeni sud je odlučio presudom broj 96 o P 075491 14 P od 28.07.2017. godine, protiv koje presude su žalbe izjavili tužiteljica i tuženi, pa je rješenjem Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 075491 17 Gž od 02.03.3008. godine uvažena žalba i tužiteljice i tuženih i prvostepena presuda ukinuta i predmet vraćen prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Nakon provedenog ponovnog postupka prvostepeni sud je pobijanom presudom odlučio kao u izreci te presude iz razloga datih u obrazloženju, koji se svode na to da je, nakon ocjene izvedenih dokaza, prvostepeni sud utvrdio da su tužiteljica D.N.1 i prvotuženi D.M.1 živjeli

najprije u vanbračnoj zajednici od 2001. godine, a potom u bračnoj zajednici do 2013. godine i cijelo to vrijeme postojala je i ekonomska zajednica (brak je razveden presudom od 17.02.2014. godine), te da u braku nisu imali djece, njih dvoje živjeli su sa roditeljima prvotuženog, te da je otac prvotuženog i drugotuženog D.M.3 primao penziju u iznosu od 300,00 KM mjesečno, a bavili su se trgovinom i poljoprivredom (obrađivali su oko 40 dunuma zemlje). Utvrđeno je da su drugotuženi D.M.2 i njegova supruga D.F.1, kad su se vratili iz Nj., „pokrenuli šećeranu i veleprodaju u kojoj su radili tužiteljica i prvotuženi, drugotuženi D.M.2 i njegova supruga D.F.1 – četvrtotužena“, a nakon što je 2003. godine zatvorena šećerana, otvoren je diskont u objektu u dvorištu stranaka u kojem su svi radno sposobni članovi te familije radili (tužiteljica, prvotuženi, drugotuženi i njegova supruga D.F.1, dok su roditelji prvotuženog i drugotuženog pomagali im u lakšim poslovima). Utvrđeno je da je tužiteljica radila u šećerani, a potom u diskontu.

Inače, parcele k.č. broj ... i k.č. broj ... k.o. B.2 kupljene su u toku 2004. godine Ugovorom o kupoprodaji broj Ov-6559/04 od 08.10.2004. godine od I.M. (prodavac) i na tom zemljištu izgrađen je stambeno-poslovni objekat površine 321 m² (osnovni objekat površine 271 m² sa dograđenim dijelom). Predmetni stambeno-poslovni objekat nalazi se na parceli broj 528 (zahvata skoro cijelu površinu te parcele), dok parcela broj 527 površine 195 m² služi kao parking prostor. U prizemlju tog objekta (koji je pušten u rad 2006. godine) bio je prodajni dio (market U.d.o.o.) i garaža, a na spratu nalazili su se drugi prodajni dio tog marketa i poslovni dio, dok je danas, kako je u postupku utvrđeno, poslovni prostor u prizemlju izdat pod zakup, a na spratu je kafić.

Prvotuženi, kao i ostali tuženi osporili su tužiteljici tužbeni zahtjev navodima da su te nekretnine (iz stava prvog izreke prvostepene presude) stečene u porodičnoj zajednici, te da svi članovi te porodične zajednice imaju „vlasnička prava na istoj“, a što, kako je pravilno zaključio i prvostepeni sud, nije osnovano, jer, kako je navedeno u razlozima pobijane presude, neshvatljivo je da ta lica ne znaju skoro ništa u vezi poslovanja trgovine i proizvodnje šećera (ostvareni promet, visina marže, zarade zaposlenih, da li je tužiteljica radila prekovremeno), niti čak znaju da li je prostor izdat pod zakup, niti visinu zakupnine, jer je prvotuženi na čije ime se vodila firma odlučivao o poslovanju firme i ulaganju u istu, dok tužiteljica o tome ništa nije znala, a drugotuženi D.M.2 i trećetužena D.N.2 radili su u firmi kod prvotuženog D.M.1 za platu i živjeli su u svojoj kući koja se nalazi u istom dvorištu (na parceli broj 377/8), gdje je i kuća u kojoj su živjeli tužiteljica i prvotuženi, koja je stečena prije nego što je tužiteljica došla u to domaćinstvo (1985. godine) i u čijem sticanju nikako nije mogla učestvovati, a što u žalbi i priznaje i stoga ne pobija prvostepenu presudu u tom dijelu (stav četvrti izreke), kao ni stav treći izreke prvostepene presude (tuženi nemaju interes da pobijaju prvostepenu presudu u dijelu kojim je odbijen

tužbeni zahtjev tužiteljice), pa i u tom dijelu prvostepena presuda ostaje neizmijenjena.

Doprinos roditelja prvotuženog D.M.1 i drugotuženog D.M.2 (umrlog D.M.3 i njegove žene D.N.1) prvostepeni sud je pravilno cijenio i zaključio da nije dokazano da su njihove pretenzije bile da stiču suvlasništvo na toj imovini, nego da im pomognu da stiču imovinu za svoje potrebe i to se može smatrati poklonom učinjenim u korist i tužiteljice i prvotuženog (oba bračna partnera), koji su živjeli u bračnoj zajednici oko 12 godina.

Pravilno je postupio prvostepeni sud kad nije prihvatio tvrdnju prvotuženog i drugotuženog o pozajmici oca četvrtotučene, Č.F. (pozajmica 2003/2004. godine na iznos od 50.000,00 KM) i pozajmici sina od strica (amidže) prvotuženog, D.F.2 (prema izjavi prvotuženog D.M.1, D.F.2 je dao pozajmicu od 40.000,00 eura, koja nije vraćena, a prema izjavi drugotuženog D.M.2, D.F.2 je 2000-2006. godine u više navrata 5-6 puta slao novac autobusom prvotuženom u iznosu od 550.000,00 austrijskih šilinga), jer je zaista teško povjerovati da neko daje toliku sumu novca bez pismenog dokaza o pozajmici (potvrda da je novac u tom iznosu dat na zajam ili dokaz iz banke da je novac u tom iznosu tada podignut) i na tako dug rok, odnosno bez roka vraćanja, nego „kad se bude moglo“, pa je prvostepeni sud pravilno postupio kad te tvrdnje prvotuženog nije prihvatio.

Cijeneći doprinos tužiteljice u sticanju nekretnina iz stava prvog izreke prvostepene presude, prvostepeni sud je uzeo u obzir doprinos tužiteljice u svim oblicima - rad u firmi (u trgovini-diskont i šećerani) ostvarena zarada, rad u domaćinstvu (kućanski poslovi), te pravilno zaključio da je, shodno odredbi člana 264. stav 2. Porodičnog zakona SR BiH („Službeni list SR BiH“ broj 21/79 i 44/89) koji se ima primijeniti na ovaj pravni odnos, kao zakon koji je bio na snazi u vrijeme sticanja ove imovine, pravilno utvrdio udio tužiteljice od 1/2 dijela na tim nekretninama, pa je žalbu tuženih kojom pobijaju prvostepenu presudu u tom dijelu valjalo odbiti i prvostepenu presudu u stavu prvom izreke potvrditi, na osnovu člana 335. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Međutim, osnovano tuženi u žalbi ukazuju da tužiteljica (na kojoj je teret dokazivanja činjenica na kojima je zasnovala svoj zahtjev) nije dokazala da je kombi marke „Mercedes“ registarskih oznaka broj ... stečen u toku bračne zajednice sa prvotuženim D.M. (kad je kupljen, od koga, koliko je plaćen, kako je obezbijeđen novac za tu kupovinu i sl.), kod toga da je prvotuženi osporio ovaj dio tužbenog zahtjeva tužiteljice navodima da je kombi „Mercedes“ kupljen 1998. godine od Č.F. za 20.000,00 KM, pa je stoga valjalo žalbu tuženih u tom dijelu uvažiti i prvostepenu presudu preinačiti u stavu drugom izreke i odbiti taj dio tužbenog zahtjeva

tužiteljice, na osnovu člana 338. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Neosnovano tužiteljica žalbom pobija odluku o troškovima postupka (stav peti izreke), jer ne stoji navod iz žalbe da je „tužiteljica samo iz procesnih razloga“ obuhvatila i imovinu za koju ne osporava da je vlasništvo drugotuženog i četvrtotužene (nekretnine u zk.ul. broj ... k.o. B.2 – privremeni registar), koji dio zahtjeva je i odbijen prvostepenom presudom (stav četvrti izreke), jer je iz procesnih razloga tužiteljica obuhvatila tužene od 2-4 zbog sticanja u porodičnoj zajednici (kako je prvotuženi naveo u odgovoru na tužbu), ali to nije bio razlog da tužiteljica podneskom od 08.12.2015. godine obuhvati i imovinu drugotuženog i njegove supruge i ostane kod takvog zahtjeva do zaključenja glavne rasprave, za koju sada u žalbi priznaje da je njihova, pa je prvostepeni sud, cijeneći uspjeh stranaka u sporu, pravilno odlučio o troškovima postupka, te kako su tuženi žalbom uspjeli u neznatnom dijelu (za kombi „Mercedes“), to je odluku o troškovima parničnog postupka sadržanu u stavu petom izreke pobijane presude valjalo potvrditi, na osnovu člana 335. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Prvostepena presuda ostaje neizmijenjena u stavu trećem i četvrtom izreke, jer se žalbom tužiteljice, kao ni žalbom tuženih ne pobija prvostepena presuda u tom dijelu.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Dragana Tešić